

Čtvrtletník – listopad 2017 – číslo 4
Trimestriel – novembre 2017
Driemaandelijks – november 2017

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Milí přátelé Besedy,

s malým zpožděním máte v rukou nový, již vánoční, Zpravodaj. Co vas čeká v tomto čísle? Napoví vám to stručný výčet. :-) Příjemné čtení vám přeje

editorka Zuzana

Koncert Gentlemen Singers, str. 3

Nový výbor Besedy, str. 4

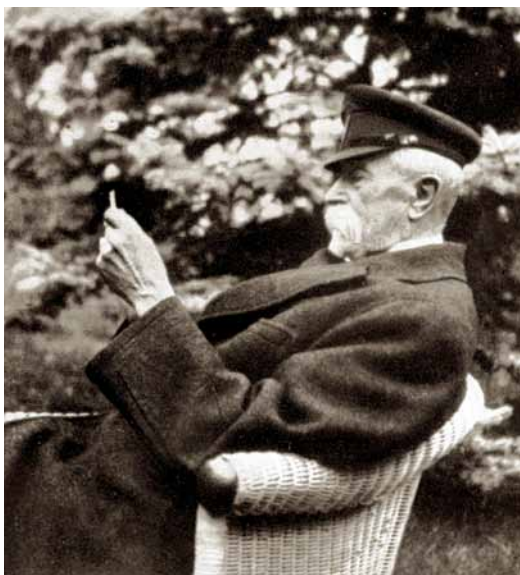

Koncert Irenka, str. 7

Pečení vánoček, str. 9

Zpíváme s Masarykem aneb Základní umělecká škola Louny s programem „K čemu slunce, když není den?“ v zahraničí

© foto wikipedia

Základní umělecká škola Louny pracuje již druhým rokem na projektu „K čemu slunce, když není den?“. Součástí projektu, který podpořilo MŠMT a Státní fond kultury ČR, byl také zahraniční zájezd do Bruselu, Rotterdamu a Barendrechtu.

Žáci školy Eliška Drbohlavová, Jaroslav Parma, Kateřina Kotorová, Denisa Körberová a Kamila Hájková za doprovodu učitelky Renaty Friedlové a ředitelky školy Jindřišky Riedlové spolu s hudebním skladatelem Danielem Dobiášem vyjeli 12. září 2017 zpívat do Belgie a Nizozemí.

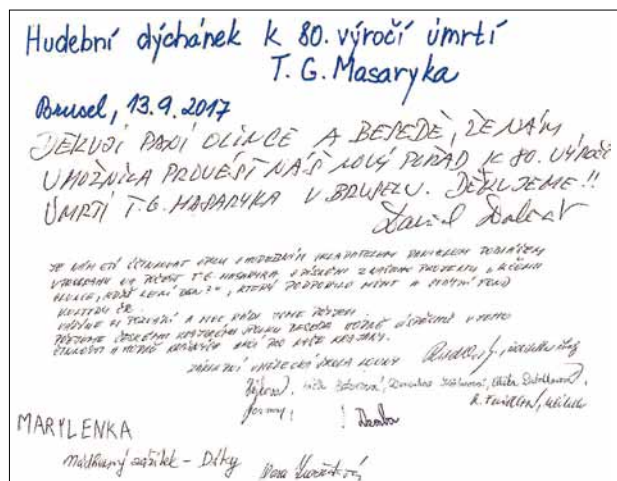
První koncert našeho zahraničního turné na počest Tomáše G. Masaryka „Zpíváme s Masarykem“ se konal v Bruselu na Stálém zastoupení České republiky při EU. Uctili jsme tím památku prvního prezidenta Československé republiky u příležitosti 80. výročí od jeho úmrtí. Zpívali jsme lidové písně,

které se zpívaly v rodině Jana Masaryka a které upravil a vydal otec Daniela Dobiáše, a dále texty dětí z terezínského ghetta zhudebněné Danielem Dobiášem z projektu „K čemu slunce, když není den?“.

V Bruselu jsme byli moc mile přijati krajany ze spolku Beseda, kteří nás pozvali. Na koncertě byla skvělá atmosféra, lidové písně diváci zpívali s námi. Všechny vystupující potěšilo, že se koncert setkal s velkým úspěchem a že jsme měli možnost setkat se s řadou zajímavých osobností. Posílnění vynikajícím občerstvením a skvělými koláči jsme se vydali na další cestu. Vydařily se nám také dva koncerty v Nizozemí, a tak jsme se s radostí 16. září vrátili domů.

Děkujeme všem, kteří se o nás starali. Když budete mít zájem, rádi k Vám zase někdy přijedeme.

Jindřiška Riedlová, ředitelka školy

© foto archiv Besedy

© foto Jindřiška Riedlová

Koncert Gentlemen Singers

V neděli 8. října měli členové Besedy před sebou velkou akci, a to valnou hromadu. Před či po každém takovémto shromáždění však výbor Besedy vždy zařazuje nějaké kulturní zpestření, a to i pro nečleny. Letos tomu bylo nejinak, a tak jsme se mohli sejít v Pražském domě, který opět laskavě poskytnul Besedě prostory, a poslechnout si koncert v podání mužského okteta Gentlemen Singers.

Soubor Gentlemen Singers z Hradce Králové je vyjímečný tým, že je jediným mužským profesionálním oktetem v České republice. Vznikl v roce 2003 a za dobu svého působení vystoupil na několika kontinentech. Výčet všech aktivit a úspěchů si můžete přečíst na webové stránce souboru: www.gentlemensingers.cz/o-nas/ Jen ve stručnosti: kromě šesti vydaných CD Gentlemen Singers pořádá každoročně festival Sborové slavnosti (www.sboroveslavnosti.cz) a podílí se také na vzdělávání zpěváků i celých souborů.

Tito šarmantní zpěváci ve slušivých oblecích a s pečlivě uvázanými kravatami zaujali nejprve liturgickou tvorbou, v které předvedli dokonalou

techniku využití hlasu. Postupně přešli k na poslech lehčím kompozicím a úpravám známých populárních skladeb, včetně snad všemi oblíbených Beatles. Od seriózních tváří tak přešli k lehké choreografii, která posluchače pobavila a vykouzlila jim úsměv na tvářích. Kdo by se také nezasmál, když vidí jednoho zpěváka, jak hraje na kravatu toho druhého jako na basu? :-)) Na všechny pak určitě zapůsobil obdivuhodný rozsah a čistota intonace tenorů!

Koncert okteta Gentlemen Singers byl skvělým zážitkem, zakončen příjemným popovídáním s umělci. A že si koncert u nás užili i oni, o tom svědčí zápis do pamětní knihy Besedy. *Zuzana*

© foto Zuzana Jirglová

Medailonky členů výboru Besedy

Schmalzriedová Olga

Předsedkyně spolku Beseda

Původně v ČR: Český ráj – Bělá u Staré Paky

V Belgii od: leden 1987

Povolání: učitelka angličtiny a ruštiny,
nyní češtiny pro cizince

Rodina: manžel George je Američan,
čtyři dospělé děti

Beseda: členka od 1990, ve výboru od 1998

E-mail: beseda.belgie@gmail.com

Dem Harvanová Karin

Pokladní

Původně v ČR: Praha

V Belgii od: květen 2012

Povolání: překladatelka,
nyní v domácnosti

Rodina: manžel Alex je Guinejec, jeden syn

Beseda: členka od 2013, ve výboru od 2013

E-mail: karinharvan@yahoo.com

Jirglová Zuzana

Editorka Zpravodaje

Původně v ČR: Frýdek-Místek

V Belgii od: září 2010

Povolání: hudebnice, učitelka hudby,
asistentka v MŠ

Rodina: přítel Ulf je Švéd

Beseda: členka od 2013, ve výboru od 2014

E-mail: zuzana.jirglova@gmail.com

Frostová Barbora

Členka výboru

Původně v ČR: Děčín

V Belgii od: září 2000

Povolání: původně účetní,
nyní shop manager v Bruselu

Beseda: členka od 2013, ve výboru od 2014

E-mail: barbora.frostova@yahoo.fr

Pilařová Lenka

Členka výboru

Původně v ČR: Chrudim

V Belgii od: srpen 2003

Povolání: právnička,
t. č. na rodičovské dovolené

Rodina: manžel Radek, děti Jakub, David, Ema

Beseda: členka od 2012, ve výboru od října 2017

E-mail: lenkapilarova@volny.cz

Schusterová Martina

Kontrolorka účtů Besedy

Původně v ČR: Liberec

V Belgii od: červenec 2010

Povolání: učitelka, nyní asistentka
v neziskové organizaci

Rodina: manžel Dimitri je Belgičan, dcera Klara

Beseda: členka od 2011, ve výboru od 2011 do 2015,
od 2015 kontrolorka účtů Besedy

E-mail: schusterova.m@seznam.cz

Valná hromada

© foto Ulf Gjerdingen

Valnou hromadu připravujeme v souladu s našimi stanovami jednou za dva roky, ta letošní se konala v neděli 8. října hned po koncertě Gentlemen Singers. Na programu byly jako obvykle zprávy o činnosti a hospodaření Besedy a volby do výboru. Zprávu o činnosti ČŠBH Brusel, která se v únoru letošního roku podle rozhodnutí minulé valné hromady osamostatnila, přednesla ředitelka školy Ing. Dagmar Straková. Vzhledem k této změně a dalším potřebám modernizace spolku jsme členům Besedy předložili návrh nových stanov, které byly bez připomínek schváleny. Najdete je na našem webu www.beseda.be/stanovy

Ke dni voleb čítala Beseda 91 členů, její členové se mohou voleb účastnit osobně na valné hromadě, tam je hlasování tajné. Při korespondenční volbě je nutné volební lístek podepsat a to byl pro některé kámen

úrazu. Jejich lístek byl tedy neplatný, což je škoda. Platný lístek poslalo 45 % členů Besedy. Děkujeme vám za důvěru a slibujeme, že ji nezklameme.

Výbor Besedy je pětičlenný. V dnešní době není zrovna lehké najít byt jen jednoho nového člověka na doplnění týmu. Jen málokdo má nebo si chce udělat na dobrovolnou práci pro spolek čas. Náš tým nyní posílila Lenka, která se už na několika akcích osvědčila, děkujeme jí za ochotu a její rodině za podporu a porozumění. Na výborových schůzkách se scházíme asi 8x za rok. Připravujeme nová čísla Zpravodaje a detailně plánujeme naše příští aktivity. Občas se nám toho nahromadí opravdu hodně (například od 8. 10. do 10. 12. jsme pořádali 5 docela náročných a velkých akcí). To je asi ten hlavní důvod, proč poslední číslo Zpravodaje, které obvykle vychází začátkem listopadu, dostáváte s takovým zpožděním.

Bez pomoci ochotných lidí se při větších akcích neobejdeme. Moc si ceníme toho, že nám pomáhají připravit občerstvení i místo, kde se akce koná, a ještě jsou ochotní strávit odpoledne nebo večer za barovým pultem místo před ním. :-) Děkujeme těmto lidem, jsou stále vzácnější!

Přejeme všem členům i příznivcům Besedy radostné a klidné svátky a vše dobré v novém roce 2018. Těšíme se, že se s vámi budeme opět pravidelně scházet.

za všechny výborky - Olga

2. Andělské vaření a pečení

Hned po prvním březnovém vaření jsme se dohodli, že v této bohuľibé činnosti budeme pokračovat. Námet na nové menu (boršč a svatební vázané koláče) vzápětí dala Tereška, která se nakonec z pracovních důvodů vaření zúčastnit nemohla. Vzhledem k tomu, že se při vaření boršču používá vývar z masa (já používám výhradně hovězí), rozhodla jsem se doplnit meníčko rajskou omáčkou a houskovým knedlíkem. Než jsme se pustili do práce, potřebovali jsme se trochu posilnit a poznat. Hana přivezla skvělý jablkový raw-dort, z minulého pečení zbyla láhev Bohemia sektu, proto jsme začali vařit o něco později.

Každá skupinka dělala celé menu zvlášť, takže jsme vázaly koláče ze 2 kg mouky a hnětli těsto na 2 x 8 knedlíků. To nám zabralo hodně času, a tak se dvě účastnice, které přijely až od Oostende, boršču a rajské omáčky bohuľel nadočkaly. To mě opravdu mrzí!

Zajímavé bylo, jak při vaření spolupracovaly snad všechny generace - nejmladší účastníci bylo 7 let, zastoupeno bylo snad každé další desetiletí a nejstarší byly v babičkovském věku. I když jsme večeřeli dost pozdě, nálada byla báječná a jídlo velmi chutné. Boršč podle mého názoru přece jen něco k dokonalosti chybělo, ač nemohu přijít na to, čím to bylo, ale oba typy rajské se honosit svým jménem skutečně mohly. Děkuju všem účastníkům za to, s jakou vervou se pustili do práce, které bylo opravdu hodně, a za trpělivost, se kterou všechno dělali. A že jsme se u toho i tentokrát nasmáli - to si pište!

© foto George Hodan

Olga

Srdečně vás všechny zdravíme a děkujeme za příjemnou společnost včera odpoledne a večer. Koláčky byly úžasné a manžel si pochutnal. Obdivuji, jak jsme to všechno v úplné pohodě krásně zvládli. Na viděnou se těší

Renata & Sarah

Andělské vaření bylo opět skvělé, jen bych určitě začínala vařit dříve. Jinak recepty skvělé, hlavně svatební koláčky a rajská (tak dobrou už jsem dlouho nejedla). Tyto dva recepty určitě budu vařit velmi často. Jinak se sešla velmi dobrá parta lidí, kteří mají smysl pro vaření i humor. Jen mě trošku mrzelo, že se nemohl George zúčastnit našeho vaření jako minule. Také byla větší legrace, když kluci Zolo s Georgem pekli „dědkovku“ a my ostatní jsme pekly tradiční bábovku. Dále mě mrzelo, že někteří bohužel museli odejít dříve, než bylo vše dovařeno. Jen se mi zdálo, že když jsme se s manželem vylosovali do stejné skupiny, tak si tentokrát moc nezavařil. Minule byl

zapojený do vaření více, musím se nad sebou zamyslet a příště to napravit.

Jája

Jsem moc ráda, že mě babička vzala s sebou na Andělské pečení a vaření. Naučila jsem se vařit a moc mě to baví. Všechno mně chutnalo kromě boršču. Příští den jsem pekla s mou sestřičkou. Obě se těšíme na Mikuláše.

Marylenka

Vaření probíhalo v příjemném a klidném prostředí a bylo milé poznat další Čechy bydlící v Belgii a probrat s nimi dění jak v Belgii, tak v ČR. Vaření byla fajn týmová práce a všichni jsme se vystřídali při hnětení těsta na knedlíky či svatební koláčky. To se také ukázalo na finálních výrobcích jako výborný boršč, skvělé svatební koláčky či neuvěřitelně lahodná rajská omáčka. Nejenom že jsme připravili chutné pokrmy, ale ještě jsme se u toho dobře pobavili. Určitě jsem si to užil a klidně bych do toho šel znovu.

Zolo

Hlavní jídlo: RAJSKÁ OMÁČKA S HOVĚZÍM MASEM

• olej nebo máslo • cibule • hladká mouka • bobkový list, nové koření, celý pepř • rajský protlak, rajčatová šťáva nebo čerstvá rajčata • sůl a cukr • mléko a / nebo šlehačka • citronová šťáva

Na oleji nebo másle smažíme na kostičky nakrájenou cibuli. Když zesklouatí, zaprášíme ji moukou a posmažíme. Zalejeme trochou studené vody, přidáme bobkový list, nové koření a pepř a za pravidelného míchání povaříme.

Nyní máme dvě možnosti:

1. jíšku s cibulí přecedíme, zředíme mlékem, přidáme rajčatovou šťavu a povaříme. Můžeme zjemnit šlehačkou nebo trochou čerstvého másla. Dochutíme solí a cukrem. Do omáčky vložíme uvařené maso (z polévky), aby se prohřálo. Hotovou omáčku okyselíme citronovou šťávou, potom ji však již nevaříme.
2. z jíšky vyndáme bobkový list a vše ostatní rozmixujeme. Následný postup je již stejný jako v bodě 1.

Příloha: HOUSKOVÉ KNEDLÍKY

• 1 kg hrubé mouky • 4 vejce • 5 lžiček sušených kvasnic (2 balíčky) • asi 4 dl vlažné vody • na kostičky nakrájenou housku • sůl

Do mouky rozmícháme kvasnice, přidáme vejce a vlažnou vodu. Když se vytvoří těsto, přidáme lžičku soli. Sůl nemá přijít přímo na kvasnice. Těsto hněteme tak dlouho, až se přestane lepit na mísu a tvoří se v něm bubliny. Ke konci do něho přidáme nakrájenou housku. Vymíchané těsto poprášíme moukou, přikryjeme utěrkou a v teple necháme 2 hodiny kynout.

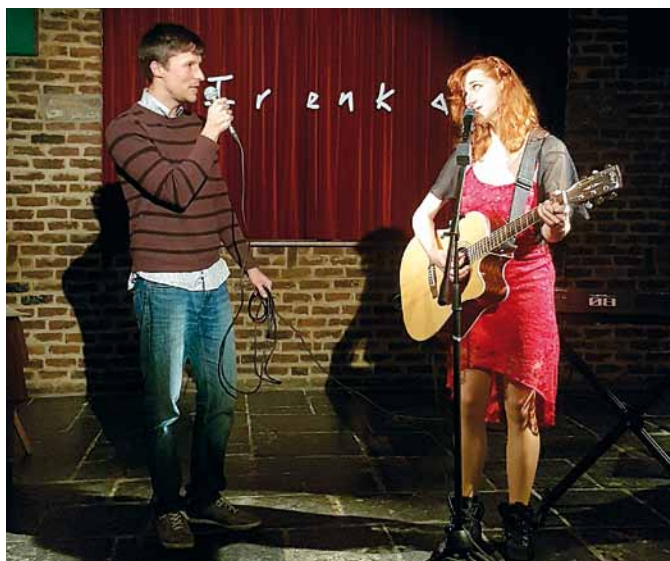

Vykynuté těsto vyklopíme na pomoučený váln, rozdělíme je na 4–6 nebo 8 dílů (podle toho, jak velké knedlíky chceme mít), vytvoříme z nich bochánky a vyválíme válečky. Přikryté utěrkou je necháme na vále ještě asi 20 minut kynout. Vaříme je po dvou v hrnci. Vkládáme je do prudce se vařící osolené vody, po chvíli teplotu snížíme, ale nesmějí se přestat vařit. Vaříme celkem 20 minut. Po 10 minutách knedlíky v hrnci otočíme. Než je vytáhneme, můžeme do nich píchnout špejlí, abychom zjistili, zda jsou uvnitř uvařené (špejle musí být po vytáhnutí suchá). Když je vytahujeme, musíme je rychle propíchat vidličkou, aby z nich vyšla pára a aby se nesrazily.

Na plátky je krájíme ostrým zoubkovým nožem nebo režnou nití. Ohřívát je můžeme v mikroténovém sáčku v mikrovlnné troubě, lepší však jsou ohřívány v páře.

Koncert Irenky

Znáte to: konečně dospějete k rozhodnutí to zkusit a vypravit se někam do neznáma. Zařídíte vše potřebné doma, sbalíte se a vydáte se na cestu. Dorazíte do města, kde nikoho neznáte, a nikdo nemá zájem poznávat vás. O vysněné práci si necháte zdát při servírování pizzy nebo hlídání dětí. Přátele hledáte, ale i tak se cítíte sami... Spousta z nás, kteří žijeme v zahraničí, něco takového či něco podobného prožila. Ne každý z nás ale tuto zkušenost dokázal přetvořit do písní.

Zpěvačka se skutečným i uměleckým jménem Irenka, známá také jako Black Swan, převedla výše popsané zkušenosti ze svého odchodu do USA a usazování se v Nashvillu v Tennessee do textů mnoha písní. Přidala k tomu hudbu, ovlivněnou nejrůznějšími žánry, od klasického přes pop až po kabaret, a vznikl z toho jedinečný repertoár, který jsme si mohli poslechnout v Irenčině provedení v pátek 24. listopadu v útulném divadle Peruchet (www.theatreperuchet.be).

Posluchače během tohoto prvního sólového koncertu v Evropě zaujala velkým hlasovým rozsahem i barvou hlasu, kvalitní hrou na piano a různorodými a nástrojově pestrými aranžmá. Písně byly proloženy jejími milými a vtipnými komentáři, které dokázaly, že Irenka dokáže napsat nejen dobrou muziku, ale zvládne vytvořit i zajímavou show. Po bouřlivém potlesku zakončila koncert přídavkem - duetem, který každého chytil za srdce.

Irenka se chystá strávit několik měsíců v Evropě a my jí jen můžeme popřát další minimálně stejně úspěšné koncerty nejen v Belgii.

Zuzana

Něco o Irence:

Irenka, zpěvačka, která se narodila v Československu, vyrůstala v Belgii v česko-americké rodině a odešla do USA v roce 2011, vydala své první EP „Wait 4 it...” (2014)

se skladbami různých žánrů. Ve své dosud nejslavnější písni *Dreamland* vypráví o prožívání své cesty do Nashvillu, kam se přestěhovala, aby tam pokračovala ve své hudební kariéře. Napsali o ní: „Její oduševnělý hlas, místy hluboký, místy éterický se dá lehce přirovnat k Annie Lennox, Sade a Enya.”

V roce 2016 byla její klavírní skladba *Autumn* použita v americkém filmu, na kterém se dosud pracuje. Vestejném roce vystupovala se světově uznávaným hudebníkem Regi Wootenem, který označil Irenčinu hudbu jako „groovy, unique and soulful” (rozechvělou, jedinečnou a oduševnělou). Letos si její fanoušci mohli poslechnout její interview na rozhlasové quebecké stanici ICI Radio Canada. V krátkém programu věnovaném umělcům v Nashvillu ji mohli vidět i ve francouzské televizi France 2.

Irenka pravidelně sama organizuje svá turné po Spojených státech od Floridy a Texasu po Kalifornii. Letos se vydala na sever a hrála i v Kanadě. Celkem již vystupovala ve 20 amerických státech.

Její skladby si můžete poslechnout a další informace o koncertech přečíst na jejich webových stránkách: www.blackswanworld.com.

Dreamland

You'd think, after all this time dreaming,
all the courage that it took to sail away
Once my ship was on its way, I'd be cutting
through the waves, the favorite of the race
But all the horizon surrounding me
Is plain uncertainty
Sharks, storms, sails torn
Wind blows hard against my faith
I drift, row, search for (hold on, stay strong)
A dreamland still so far away...away

So lost, miss the feel of solid ground,
it's been so long since I heard someone say my name
Did I take the right direction? I'm out of ammunition
Every sunrise looks the same
Sharks, storms, sails torn
Wind blows hard against my faith
I drift, row, search for (hold on, stay strong)
A dreamland still so far away...away

Won't leave this ship, even if it sinks,
built it with my own two hands,
I'm on my way, I'll find my people and my land
Sharks, storms, sails torn
Wind blows hard against my faith
I drift, row, search for (hold on, stay strong)
A dreamland still so far away...away

© foto Ulf Gjerdingen

Milí členové Besedy,

děkujeme vám všem, kteří bez připomínání každoročně obnovujete své členství v Besedě zaplacením členského příspěvku. Bez něho totiž podle stanov vaše besední členství automaticky zaniká.

Někteří členové Besedy se nám odstěhovali zpět do Česka anebo na Slovensko. Přejeme jim ve staronovém působišti hodně zdraví, štěstí a spokojenosti. Do Besedy však přicházejí noví krajané, kteří se rozhodli stát se členy našeho 113letého spolku. Srdečně je mezi námi vítáme.

ČESKÝ KRAJANSKÝ SPOLEK ČLEN 2017

Spolek krajanů v Belgii od roku 1904
Amicale des Tchèques de Belgique depuis 1904
Vereniging van Tsjechen in België sinds 1904

Jméno a Příjmení

BESEDA

Ti z vás, kteří poslali svůj první letošní příspěvek po obdržení minulého čísla Zpravodaje, zde najdou svou členskou kartičku, a to ještě na rok 2017. Těm, kteří mají příspěvek letos již zaplacený, ale posílají nyní svou druhou platbu, započítáme tento příspěvek na rok 2018. Členskou kartičku pak najdete v prvním čísle příštího roku. Výše **členského příspěvku** zůstává nezměněna a činí **15 € za osobu nebo 25 € za rodinu** na jeden kalendářní rok. Příspěvky posílejte na účet Besedy **BE26 3630 3022 4129**.

Všem vám děkujeme za důvěru a podporu a přejeme vám krásný závěr letošního roku a vše dobré v roce novém. *za výbor Besedy - Olga*

Inspiration Tchèque asbl a pěvecké soubory Brusinky/Brussings
&Carloo Cantores &orchestr Czech Sinfonietta Brussels
Vás srdečně zvou na svůj

Vánoční koncert 2017

8. 12. 2017

v 20.00 hodin

Église Saint-Job,
Place Saint-Job
1180 Uccle

9. 12. 2017

v 18.00 hodin

Église Saint- Pierre,
Rue Félix Poels,
1150 Woluwe-Saint-Pierre

Na programu :

Vánoční koledy

Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby

v provedení obou sborů

Diriguje:

Radim Dvořák

Vstupné: 7 EUR. Bez rezervací.

Koncert se koná pod záštitou evropské komisařky Věry Jourové.
Část výtěžku ze vstupného bude použita na podporu rehabilitačního centra Axon v Praze.

Krásné prožití svátků vánočních
a v Novém roce jen to dobré
vám všem přeje váš
nový výbor Besedy

**Olga, Karin, Bára,
Lenka a Zuzka**

Společné pečení vánoček

S blížícím se koncem roku plánujeme vánoční meníčko a s ním i tradiční pečení. Od roku 2005 u nás v Brainu v prosinci každoročně pečeme krajanské vánočky. Letošní pečení vychází **na sobotu 16. 12. 2017**. Adresa se nemění: rue des Arbalétriers 51, 1420 Braine-l'Alleud. Začínáme v 10 hodin ráno a končíme, až budou všechny vánočky zadělány, upleteny a upečený. Někdy to bývá v 10 večer, jindy o půlnoci, jednou jsme dokonce skončili až ve 3 hodiny ráno.

Všichni nemohou pracovat ve stejnou dobu, kuchyň není nafukovací a v troubě se mohou najednou péct jen 2 vánočky. Proto je lepší, když někdo zadělává těsto ráno, jiný kolem poledne, další odpoledne nebo v podvečer. Pobýt u nás a popovídat si s ostatními však můžete celý den. Na vánočky je třeba si udělat čas a být trpělivý. Aby nám při práci nekručelo v břiše, doporučuji, aby každý přinesl nějaké občerstvení, o které se podělí s ostatními. Pečení se účastní někteří krajané pravidelně, vždy však mezi nás přichází i několik nováčků a jistě mi dáte za pravdu, že se u plného stolu lépe přátelí.

Na jednu vánočku si přineste:

- **½ kg polohrubé mouky** (možno i belgickou „farine fluide“ čili „vloeiende bloem“)
- **100 g cukru** (či více, pokud ji chcete mít sladší)
- **100 g másla** či margarínu (nebo více, pokud ji chcete mít tučnější)
- **2 - 3 vejce**
- **nasekané ořechy** nebo **mandle, rozinky** (spíš menší velikosti)

Beseda vám však jako obvykle dodá sůl, sušené kvasnice a mléko do těsta a též vejce na potření upletené vánočky.

Nezapomeňte doma **velkou mísu na těsto a podnos či krabici na upečenou vánočku**, abyste ji měli v čem odnést. Počítáme se dvěma vánočkami na osobu či rodinu. Pokud berete s sebou děti, vezměte jim nějaké hry, aby se zabavily.

Abychom se mohli na pečení dobře připravit, pošlete e-mail na adresu beseda.belgie@gmail.com. Napište, kolik vás přijde a zda přijдете ráno, odpoledne či navečer. Těšíme se na příjemný adventní den ve vaší milé společnosti. *George a Olga*

Milí přátelé,

ani v Belgii Mikuláš na naše děti nezapomíná. Navštěvuje je zde už dobrých 100 let! Letos však musel termín nadílky z několika důvodů posunout. Mikuláš k nám se svou tradiční černobílou nebo bíločernou (jak si přejete) svitou zavítá oproti původně ohlášenému datu o týden později, a sice **v neděli 10. 12. 2017**.

Mikulášská besídka a nadílka proběhne opět **na Stálém zastoupení ČR při EU** (rue Caroly 15, Brusel), a to ve dvou skupinách: první skupina začíná ve 13 hodin, druhá v 15:20. Program obou skupin bude stejný, na počátku se budou děti věnovat vánočnímu tvoření, Mikuláš přijde asi o hodinu později. Opět mu společně za doprovodu hudebníků zazpíváme vánoční písně a koledy. Odvážnější děti mohou Mikulášovi zarecitovat, zahrát na hudební nástroj nebo zatancovat.

Přihlášky již začaly, přednostně je posílali členové Besedy, od 20. 10. 2017 se mohou hlásit všichni zájemci. V přihlášce uveďte jména a věk dětí, co by měl Mikuláš vašemu dítěti do ouška sdělit a zda bude vaše dítě vystupovat. Volná místa jsou pouze v 1. skupině od 13 hodin.

Přihláška je platná po zaplacení poplatku na účet Besedy **BE26 3630 3022 4129**. Za každého účastníka (rodiče i děti) zaplatíte **7 €**, děti do 1 roku neplatí. Ve zprávě uveďte počet dětí a počet dospělých, za které platíte, například 2+2. Za tento poplatek dostane každé dítě od jednoho roku perníkový pamlsek a všichni účastníci obdrží talířek sladkého nebo slaneého domácího občerstvení a jeden nealkoholický nápoj.

Těšíme se na vás a vaše děti.

váš výbor Besedy

Reportáž z belgických Vánoc

Všichni máme sto dobrých důvodů pro život v Belgii. Ale vždycky zůstane řada věcí, na které nedáme v Česku dopustit. Jednou z nich jsou české Vánoce.

Češi v Belgii prostě vědí, že jediné pravé Vánoce jsou ty české. Snad proto, že je většinou tráví v Čechách. Pokud se jim pár dnů před Vánoci nenarodí dítě. Vzhledem k tomu, že se tato událost loni udála mně, mám teď tu možnost představit pro vás reportáž z belgických Vánoc.

Péče o životní pochody potomka mi nezabrání, abych se na Štědrý večer neobklopil pár českými vánočními atributy. Před štědrovečerní večeří jsem pustil Rybovku. Belgický tchán, který byl u nás na večeři, a který je milovníkem vážné hudby, kus ohodnotil jako celkem zdařilou adaptaci bachovských standardů. Abych vyzdvihnul jedinečnost díla, snažil jsem se argumentovat Jakobovou Janovou izolací na českém venkově, jeho chudobou a nepochopením, ale setkal jsem se s nepochopením. A musel jsem souhlasit s tchánem, že pronikoho nebyl život v osmnáctém století příliš jednoduchý. Snažil jsem se osvětlit i další vánoční zvyky. Třeba kapry. Ale již během popisu kapřích kádí na každém rohu jsem cítil, že tady zase nezaboduju. Navíc jsem se od tchýně pocházející z vlámské farmy dozvěděl, že sušení a rozemletí američtí kapři se používají jako hnojivo.

Zaujal jsem ale koledami. Ukázalo se, že Vlámové nemají žádné lidové písničky a ani moc nechápou ten pojem. Rozhodl

jsem se kout železo a pokračoval Ježíškem. Tady jsem triumfoval. Koncept tajemné bytosti, která nemá podobu, ale zřejmě jde o miminko, zabodoval. Kdyby s námi u stolu Ježíšek seděl, dali bychom si „high five“. Taky určitě pomohlo, že dárky v Belgii nosí naprosto nepokrytě rodiče, protože Sinter Claes si to odbude už na Mikuláše.

Taky jsem si vzpomněl na Ladovskou zimu a podíval se z okna. Viděl jsem těžko definovatelné počasí. Pak jsem si ale uvědomil, že přesně takové počasí je i v Čechách, a bylo posledních třicet let. Podezřívám Ladu, že všechna svá díla vyhotovil podle jedné pohlednice od strýce z Tyrol.

Po večeři se nešlo na půlnoční, protože žádná nebyla. Vlastně by mě nepřekvapilo, kdyby byly kostely v Belgii na Boží hod zavřené. Jestli teda vůbec někdy otevírají.

A to bylo všechno. Druhý den jsem se šel trochu projít po Bruselu, abych okusil jeho povánoční atmosféru. Viděl jsem skvostnou vánoční výzdobu, mezi kterou se motalo pár Bruselánů a pár turistů, kteří vypadali, že na cestě vlakem z Amsterdamu do Paříže špatně vystoupili. Ani stopa po předvánočním veselí a kulturním a kulinárním obžerství vánočních trhů. Jejich účastníky rozvezly low-costy do všech koutů Evropy ještě před Vánoci.

Tato reportáž nemá závěr ani hodnocení. Tož ale, kluk už je velkej, tak letos poletíme na Vánoce do Čech.

Aleš Bartl

Informace k volbě prezidenta České republiky v lednu 2018

Po Londýně je Brusel naším druhým nejsilnějším volebním okrskem v zahraničí. Parlamentních voleb se na zdejším velvyslanectví účastnilo 834 voličů, z čehož bylo 291 zúčastněných s voličským průkazem. Vysokou účast předpokládáme i v nadcházejících lednových prezidentských volbách a proto si dovoluujeme připomenout několik základních informací.

Volba prezidenta České republiky se na Velvyslanectví ČR v Bruselu (Avenue Adolphe Buyl 150, 1050 Brusel) koná ve dvou dnech, kterými jsou pátek 12. ledna 2018 od 14:00 do 22:00 hodin

a sobota 13. ledna 2018, kdy hlasování začíná v 8:00 hodin a končí ve 14:00 hodin. V případě, že žádný z kandidátů nezíská počet hlasů potřebný ke zvolení, koná se druhé kolo za 14 dnů po začátku prvního kola, tj. ve dnech 26. a 27. ledna 2018.

Voličem je státní občan České republiky, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let. Podmínkou účasti ve volbách je buď zapsání voliče do zvláštního seznamu voličů vedeného u zastupitelského úřadu nebo předložení voličského průkazu vydaného příslušným úřadem v ČR nebo v zahraničí. Volič je dále povinen předložit platný doklad prokazující totožnost a státní občanství ČR.

Do zvláštního seznamu voličů vedeného u zastupitelského úřadu v Bruselu se mohou zapsat občané ČR, kteří dlouhodobě pobývají v Belgii. Budou pak automaticky vyškrtnutí z voličského seznamu vedeného úřadem v ČR. Zvláštní seznam vedený zastupitelskými úřady je stále povahy, tudíž ti, kteří jsou v něm již zapsáni a nepožádali o vyškrtnutí, jsou v něm vedeni i nadále.

Pro volbu prezidenta je třeba zapsat se do

zvláštního seznamu voličů nejpozději do neděle **3. prosince 2017 do 16:00**. Žádosti doručené nebo předané do neděle 3. prosince 2017 (do 16:00 hodin) lze přijmout také v podobě **e-mailu nebo faxu**. Pak je však zapotřebí doložit žádost originálem potřebných dokladů do 13. prosince 2017 do 14:00 hodin.

Voliči, kteří jsou zapsáni ve zvláštním seznamu voličů vedeném ZÚ Brusel a nebudou se v době voleb nacházet v Belgii, mohou požádat o vydání **voličského průkazu**. Lhůta pro podání žádosti o vydání voličského průkazu, a to jednak v listinné podobě s ověřeným podpisem voliče, v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky nebo osobně začala plynout dnem vyhlášení volby prezidenta republiky. Voličský průkaz **může být vydán nejdříve 28. prosince a nejpozději dne 10. ledna 2018 při osobním předání pro I. kolo (24. ledna 2018 konec lhůty pro osobní předání pro případné II. kolo)**. Pro doručení žádosti o vydání voličského průkazu v listinné podobě s ověřeným podpisem voliče nebo prostřednictvím datové schránky je nejpozdější datum **5. ledna 2018 pro I. kolo (19. ledna 2018 pro případné II. kolo)**.

Voličské hlasy ze zahraničí mohou výrazně zasáhnout do volebních výsledků – těšíme se na Vaši účast.

Konzulární oddělení v Bruselu

Více informací: www.mzv.cz/brussels/czvv

© foto Dagmar Kneřová

Staňte se součástí výstavy ke 100 letům od založení Československa „Hledáme předmět s příběhem“

NÁRODNÍ
MUZEUM

SLOVENSKÉ
NÁRODNÉ
MÚZEUM

Národní muzeum a Slovenské národní muzeum příští rok pořádá k 100. výročí vzniku Československé republiky *Česko-slovenskou / Slovensko-českou výstavu*. V rámci této společné výstavy muzea vyhlásila jedinečnou soutěž pro veřejnost „Hledáme předmět s příběhem“. Cílem soutěže je objevit předměty a jejich zajímavé příběhy, které dokládají česko-slovenské vztahy. Výherci tak budou mít jedinečnou šanci vystavit unikátní předměty na výstavě v Bratislavě i v Praze a podělit se tak s návštěvníky o jejich zajímavé příběhy. Soutěžící se mohou těšit i na atraktivní ceny – VIP komentovanou prohlídku výstavy či další dárkové předměty. Soutěž probíhá až do 31. ledna 2018.

Národní muzeum se zapojuje do oslav 100. výročí vzniku Československé republiky. Spolu se Slovenským národním muzeem připravuje výstavu, kterou si budou moci návštěvníci nejprve prohlédnout na přelomu dubna a května 2018 v Bratislavě a poté v Praze, kde bude v říjnu 2018 slavnostně zahájena u příležitosti znovuotevření Historické budovy Národního muzea, která nyní prochází dlouhodobou rekonstrukcí. Muzea nyní spustila soutěžní projekt, v rámci kterého hledají zajímavé předměty s příběhem. Autorský tým vybrané předměty vystaví na této unikátní výstavě.

„Jednou z hlavních akcí oslav 100. výročí založení Československa bude Česko-slovenská / Slovensko-česká výstava, kterou společně připravuje tým českých a slovenských odborníků z Národního muzea, Slovenského národního muzea a dalších institucí. Výstavu si budou moci návštěvníci prohlédnout nejprve na jaře roku 2018 na Bratislavském hradě a následně pak od 28. října 2018 v nově otevřené, zrekonstruované Historické budově Národního muzea. Již dnes však spouštíme webové stránky tohoto projektu a především soutěž, jejímž cílem

je objevit ty nejzajímavější předměty a příběhy ze společných dějin Čechů a Slováků, které se pak stanou součástí výstavy a pomohu nám vyprávět nejen příběh našeho moderního státu, ale též ukázat, jak se v něm lidem opravdu žilo,“ říká generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš.

„Iste nie je pre nikoho prekvapením, že počas takmer 75 rokov spolužitia vznikli medzi oboma národmi neopakovateľné väzby a tie pretrvávajú dodnes. Mnohí z tých, ktorí „Československo“ zažili, majú doma rôzne predmety, ktoré zhmotňujú dobré česko-slovenské vzťahy. Verím, že občania oboch štátov sa radi zapoja do nášho projektu,“ říká generální ředitel Slovenského národního muzea Branislav Panis.

Jak se mohou Češi i Slováci do soutěže zapojit? Stačí zapátrat v šuplíkách a nalézt předmět dokládající česko-slovenské vztahy, který byl darován, přivezen z cest či je památkou na hezké chvíle nebo rodinného přítele. Není přitom důležité, jestli tvoří československé propojení daný předmět nebo osoba jeho vlastníka. Poté soutěžící umístí fotografii spolu s jejím stručným příběhem prostřednictvím formuláře na právě spuštěné webové stránky výstavy

www.cesko-slovensko.eu, na kterých zájemci naleznou i pravidla soutěže. Soutěže se mohou zúčastnit všichni zájemci bez rozdílu věku.

Výstavní projekt Česko-slovenská výstava / Slovensko-česká výstava

Společná výstava Národního muzea a Slovenského národního muzea se bude věnovat nejenom vzniku Československa v roce 1918, ale i všem důležitým mezníkům a událostem v životě obou národů ve 20. století. Přiblíží dějiny společného státu Čechů a Slováků po celou dobu jeho trvání i jeho politický vývoj. Především bude prezentovat to, co oba národy spojovalo, ale i rozdělovalo a v konečném důsledku vedlo k rozpadu Československa v roce 1989.

Základní koncept výstavy je založen na konkrétních lidských osudech, které formovaly dějiny Československa. Výstava tak návštěvníkům umožní, aby například prostřednictvím promítání soukromých fotografií či čtení deníkových záznamů lépe porozuměli životu svých předků.

Více informací

na www.cesko-slovensko.eu
nebo www.nm.cz

S podporou:

MINISTERSTVO
KULTÚRY

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mediální partner Národního muzea:

Český rozhlas

Partner výstavy:

Generální mediální partner Národního muzea:

Česká televize

Partner Národního muzea:

ŠKODA

Mediální partneři Slovenského národního múzea:

Pravda in.ba . tasr .

Mezinárodní konference o novodobé české diaspoře

© foto Olga Schmalzriedová

Stálá komise Senátu Parlamentu ČR a Česká škola bez hranic z.s. pořádaly ve čtvrtek **2. listopadu 2017** v jednacím sále Senátu mezinárodní konferenci pod názvem „**Networking novodobé české diaspoře**“. Přítomné zástupce krajských organizací a českých škol v zahraničí přivítal předseda této komise, senátor **Tomáš**

Grulich. Ve svém příspěvku zdůraznil, že se Senát věnuje otázce návratové politiky od roku 2010, neboť od roku 1989 odešlo ze země přes půl milionu převážně mladých lidí.

Předsedkyně spolku Česká škola bez hranic z.s. **Lucie Slavíková-Boucher** poukázala na to, že v zahraničí existuje 670 krajských spolků a v různých výukových centrech se češtinu učí 3 200 žáků. Přesto české vysoké školy nemyslí na tyto zahraniční Čechy a nenabízejí jim možnost pokračovat ve studiu v ČR. **Monika Mareková**, absolventka Masarykovy univerzity a Oxfordu mluvila o tom, jak zahraniční univerzity zůstávají v kontaktu se svými absolventy. Zajímavé informace najdete na www.ceskadiaspora.cz.

Se zkušenostmi ze spolupráce se svými krajany a ze zajištění vzdělávání jejich dětí vystoupila **Clarisse Levasseur**, vedoucí konzulárního oddělení Francouzského velvyslanectví v Praze, a **Luc Lévy**, ředitel Francouzského institutu v Praze. Zástupci krajanů jsou voleni do francouzského parlamentu a francouzská lycea poskytují úplné vzdělávání nejen občanům Francie, například ve francouzském lyceu v Praze se učí jen 29 % francouzských studentů, 13 % studentů je česko-francouzských a 39 % tvoří Češi.

O budování globální komunity českých odborníků jsme se dozvěděli od **Jana Riegra**, zakladatele platformy Czechexperts. Jejich členové jsou jednotlivci i neziskovky, své znalosti sdílejí online, na různá odborná témata pořádají též přednášky. **Monika Koblerová**, která řídí Česká centra, nás informovala o možnosti sledovat české akce v zahraničí na společném webu www.czechplatform.cz.

Zvláštní zmocněnec pro krajany žijící v zahraničí **Jaroslav Kantůrek** mluvil o právě založené mezirezortní komisi pro Čechy žijící v zahraničí, ve které pracují zástupci osmi českých ministerstev.

Petr Hnízdo z ministerstva kultury nás seznámil s připravovanými oslavami 100. výročí vzniku samostatného Československa, více najdeme na www.mkcr.cz

Olga Schmalzriedová

Exkluzivní časopis o České republice MOJE ZEMĚ ... i doma je co objevovat

- dvoměsíčník
- každý rok více než šest set stran zajímavého čtení
- historické kauzy
- národní poklady
- přírodní zajímavosti
- průvodce regiony
- rozhovory s výjimečnými osobnostmi, netradiční reportáže, působivé fotografie

OBJEDNÁVEJTE
na stránkách:
www.mojezeme.cz

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ

180 Kč
online verze:
alza.cz

do Evropy:
732 Kč
tištěná verze:
send.cz

do zámoří:
834 Kč
tištěná verze:
send.cz

Ceny tištěné verze jsou orientační (dle aktuálních tarifů České pošty).

BRUSELSKÁ SOJKA alias Kateřina Farná

Jazykové okénko aneb Ztraceno v překladu

Čím déle nad Bruselem přemýšlím, tím víc chápu, proč zrovna tam tvořil jeden z největších surrealistických malířů René Magritte. Město, kde kočka není číča, protože když je číča, tak není kočka (vysvětlím později), je oficiálně bilingvní metropole, kde se ovšem denně lidé snaží domluvit 2, 3, 4, 5 jazyky (někdy i více) a kde jednou bydlíte ve čtvrti *Elsene*, podruhé v *Ixelles* a přitom se stále pohybujete v téže oblasti.

Brusel se snaží své úřední jazyky držet v rovnováze, a i přesto, že se to vždycky úplně nedaří, všechny městské cedule, názvy ulic a ukazatele směru najdete jak ve francouzštině, tak i v nizozemštině, respektive vlámsštině, pokud ovšem nezajedete na předměstí. Tam už bývají pravidla nastavená jinak.

Faux pas s kočkou

Když jsem šla poprvé kvůli registraci na cizinecké oddělení *etterbeecké* komuny, měla jsem smůlu. Hlava za přepážkou odmítla mluvit anglicky, i když to deklarovala malá zaprášená cedule na dveřích do její kanceláře. Spustila na mě španělsko-francouzsky, já na ni anglicko-francouzsko-německoruko-noho, abych se nakonec dozvěděla, že mám za měsíc a půl kvůli dalším dokumentům přijít znovu. Příště jsem měla výjimečně štěstí na Vlāma, jehož angličtina by se dala tesat. Štěstěna se na mi potom dlouho vyhybala. Po nocích jsem se drtila francouzštinu, protože s *Bonjour, ça va? Comment vous appelez?, Bon appetit* jsem daleko nedošla.

Jakmile opustíte nebezpečné vody bruselské komuny a vyplujete do multikulturních ulic, můžete v tramvaji – kde na jedné straně města mluví řidiči jen vlámsky, na druhé konečně pouze francouzsky – zaslechnout deset, ale i dvacet různých řečí, nejen těch evropských. Ostatně každý den musejí být obyvatelé Bruselu v konverzaci kreativní. Najdou se výjimky odmítající určitý jazyk ne třeba z neznalosti, ale z čistého nacionálního přesvědčení. A jen pro zajímavost – Brusel je podle *World Migration Report* druhým nejkosmopolitnějším city na světě. Žije tam 183 národností, které hovoří více než 100 jazyky. Pro polygloty hotový ráj na zemi.

Jazyková a kulturní *faux pas* bývají obvykle trapně nepříjemná, nicméně

kdo z cestovatelů se chybám z neznalosti v cizích zemích dokáže vyhnout. Já jich mám na kontě mnoho. Když jsem se šla prvně seznámit s naší sousedkou Maryke, která žila sama s kočkami a pracovala doma jako účetní, hned na uvítanou jsem jí vmetla do tváře, že má moc hezké „šat“, tedy kočky – psáno *les chats*. Touto dobrosrdečně míněnou lichotkou jsem ji bohužel definitivně přesvědčila, že my lidé z východní Evropy, kam si Belgičané často Českou či Slovenskou republiku nebo Polsko na mapě světa posouvají, nemáme bůhvíjaké vychování. Hned vám to vysvětlím, i když tuším, že se mi už právě teď někteří z čtenářů smějí.

Maryke na mě koukla trochu podezíravě. Tak jsem jí pro jistotu, aby mi dobře rozuměla, ještě hlasitěji a na celý dům zopakovala zvučné ŠAT. Přece si ještě ze střední školy pamatuji francouzský ekvivalent pro slovo kočka...

Přes upatlané brejle se na mě podívala ještě podezíravěji a důrazně prohlásila „ša“. Kývla jsem, ale v duchu jsem si myslela něco o její nechápavosti. Vždyť jí chválím její micky! Rozloučily jsme se a mě to celou dobu vrtalo hlavou. Když jsem náhodou potkala svou kamarádku Katku, mnohem zkušenější bruselskou matadorku, povyprávěla jsem jí svou příhodu s kočkami. Ušklíbala se na mě, že jaké *faux pas* jsem to předvedla hned na začátku našeho sousedského soužití. Milé kočičí mámě jsem totiž s úsměvem řekla, že má pěknou pipku, mám-li to napsat slušně. Později jsem zjistila, že řada bedekrů do frankofonních zemí nabádá cestovatele, aby svou potenciální lásku za žádnou cenu neoslovoval „*mon chat*“ s písmenem *té* na konci. Mohlo by to skončit pořádnou fackou.

Výslovnost za briošku

Další jazykový chaos na mě čekal v parcích, kde se to hemžilo nejen papoušky, ale také dětskými provolávaními „*mami, mami, papi*“

směrem k někdy už notně proseedivěným osobám. Jak jsem postupně pronikala do tohoto složitěho systému, zjistila jsem, že si musím dávat velký pozor, zda je mluvčí frankofonní, anglofonní nebo třeba Slovan, protože *mummy* (s výslovností *mami*) v angličtině znamená podobně jako české *mami*, tedy maminka, ale francouzské *mamie* (s výslovností *mami* s prodlouženým *i*), případně *papi* vyjadřuje babičku a dědu (matka a otec jsou *maman* a *papa*).

A v dalších jazykových nástrahách bych mohla pokračovat:

70 je ve Francii *soixante dix* (tedy šedesát a deset)

70 v Belgii je jednoduché *septante*

80 je *quatre vingt dix* stejně v obou zemích, důvod zatím neznámý

90 je ve Francii *quatre vingt dix*, takže

97 je *quatre vingt dix sept*

90 v Belgii *nonante*

nebo

onze francouzsky znamená 11

onze vlámsky znamená naše

Jednou si můj muž nedal pozor na perfektní výslovnost a místo 2 (*deux*, čti d) briošek jich domů donesl z pekařství dvanáct (*douze*, začátečníci neobratně říkají du), protože najednou vám všechno zní úplně stejně: *deux, de, des, douze, du*), pastičkou je *pas de deux* (s výslovností p d d). Chtěla jsem ho rozveselit pozváním na oběd. Jsme v Belgii, tak si dejme rybu. A abych mu ukázala, jak jsem svou francouzštinu za těch pár měsíců vypilovala, zeptala jsem se číšníka, jakou „puazon“ (psáno *poison*) by nám doporučil. Pobaveně odvětil, že „puazon“ nepodávají, neboť *à la carte* nabízejí jedině delikátní a nejedovaté „puason“, psáno *poisson*. Manželova nálada viditelně pookřála. Nad skleničkou alsaského vína jsme pak diskutovali o dalších jazykových pastích jako například v angličtině *dessert/desert*, kdy si snadno kvůli špatné výslovnosti objednáte v kavárně místo dortu kus Sahary.

Nicméně i frankofonní frňáci, kteří mají dovolenou tak rádi, že o ní rovnou mluví v plurálu (*les vacances*), umí někdy zaperlit jako pravé šampaňské. Onehdá mi známý pobaveně líčil, jak se na pracovním setkání francouzské hostesky snažily uctivě usadit hlavouny unijních úřadů a další důležité osoby pokynem: „Šit daun plís.“ Ta slova pronášela dívka, sladce navoněná a sladce nevědoucí, co právě tomu vysokému ouřadovi řekla.

© foto Kateřina Farná

Vánoce: místo vánočky si dejte cougnou

Bruselské vánoční oslavy jsou stejně pestré jako samo multikulturní srdce Belgie. Možná si pamatujete na rok, kdy se na romantickém Grand Place místo obrovité jedle zeleně rozsvítila kovová konstrukce. Jedni v ní viděli avantgardní experiment a snahu se odlišit, druzí na ni žehrali jako na ústupek stále početnější muslimské komunity, která by se mohla urazit. Radnice se nakonec vrátila k tradici a nechala zase ozdobit skutečný 17metrový strom, což jeden kolega mého manžela komentoval slovem „konečně“ s dodatkem, že té politické korektnosti už má plné zuby, protože Vánoce jsou Vánoce, ať už se někomu líbí, nebo ne.

Se snahou nedotknout se početné nekřesťanské komunity žijící v Bruselu to bylo trochu jinak, než se snažila některá média, včetně českých, prezentovat komentáři typu „muslimové zakázali Bruselu vánoční stromek“. I mezi Belgičany ovšem padaly požadavky na respekt k jindy nespécifikovaným belgickým hodnotám, objevovala se provolání, že si nenechají vzít klasické svátky, když už na některých bruselských školách bylo zakázáno vepřové maso v jídelnách a adventní trhy se musely přejmenovat na Zimní radosti čili *Plaisirs d'hiver*, *Winterpret* nebo anglicky *Winter Wonders*.

Vánoční pseudostrom totiž financovala firma Electrabel jako součást svého sponzorského daru, jímž pomohla vyprahlé belgické kase. To jen na okraj.

Černý Petr v ohrožení?

Vánoční přípravy začínají v Belgii podobně jako v Česku už začátkem prosince s příchodem Mikuláše, který se svým pomocníkem Černým Petrem rozdává do připravených zimních bot dětem sladkosti a někdy drahé hračky. O Štědrém dnu (*Kerstavond* vlámsky a *le Réveillon de Noël* valonsky) se normálně pracuje, což znamená, že se hodování a rozbalování dárků odehrává v mnoha rodinách až 25. prosince. Ani *Zwarte Piet*, jak se nizozemsky Černému Petrovi říká, ovšem neunikl novodobým debatám o rasové korektnosti. Vyústila v to, že některá nizozemská a vlámská města zakázala tuto postavu s černým nebo barvami začerněným obličejem, kudrnatými vlasy a záměrně zvětšenými rty. Aby bylo jasno, všeobecně se deklaruje, že Černý Petr je černý od sazí, protože prolezl komínem. Jenže někteří v něm viděli otrokářskou minulost. A tak začaly půtky, kdo tedy bude rozdávat dárky, protože někdo tu „práci“ nakonec udělat musí...

Brusel během adventu svítí barevnou výzdobou, na náměstích i kolem bulvárů jsou rozesety dřevěné stánky pokryté umělým sněhem, protože ten skutečný se objevuje vzácně stejně jako letní slunce. Hlavní trasa se tradičně táhne přes dva

kilometry od Velkého náměstí kolem burzy přes bulvár Anspach až po malebný Rybí trh u kostela sv. Kateřiny. Ovšem absolvovat to celé je pouze pro otrlé. Docela primovou atrakcí bývá hrůzostrašný kolotoč *Le Manège Magique* a téměř stále plné umělé venkovní kluziště (mimochoodem díky Bruselu my Češi známe brusli a bruslíme!). A hlavně na každém rohu se hoduje, pije a diskutuje.

Jídlo, všude samé dobroty

Za ochutnávku stojí ústřice, *tartiflette* (francouzské brambory), *raclette*, tenoučké palačinky, šneci, cibulová polévka. Zakousnout se můžete do klobásky, dát si španělské *churros* z koblíhového těsta, ochutnat kaštanový krém nebo speciální vánoční piva, která se od těch běžných liší barvou, bývají nasládlá a kořeněná.

A nemůžou samozřejmě chybět krevety a mušle připravované na nespočet způsobů. Ovšem na tu největší lahůdku si většina Belgičanů raději než na trh zajde do lepší restaurace. Za luxusní štedrovečerní a novoroční pochoutku místní považují humra. Macatí klepetáči se dovážejí z Kanady, protože v okolním Severním moři jejich stavy rapidně klesají a zdaleka nestačí poptávce. Poprat se na talíři s klepety sice vyžaduje trpělivost a trochu cviku, ale gurmánský zážitek potom stojí za to.

Dárky se v belgických domácnostech rozbalují různě. Buď před večeří, po ní, anebo až druhý den, na Boží hod vánoční, kdy se za poštomného rána pojídá opravdická rarita *cougnou* neboli *cougrouille* – sladké pečivo ve tvaru novorozeného Ježíška a chuťově podobné české vánočce. S jistou dávkou fantazie mnohým připomíná tělo děťátka, a aby nedošlo k mýlce, zapíchnou pekaři ještě do „Jezulátka“ malou růžovou cukrovou postavičku, s níž si potom děti hrají. Někdy těch cukrových Ježíšků musí být víc, aby

© foto Kateřina Farná

se ratolesti nehádaly. A kdyby náhodou měli Belgičané pocit, že se jim toho růžového štěstí nedostává, mohou zajít do supermarketu a nakoupit si miniaturních panáčků s bílou plenkou, kolik jen chtějí. Drazí nejsou, taky jsem si na památku jednu koupila.

Tradiční sladký vánoční chléb má délku kolem 25 až 30 centimetrů, výjimkou

však nejsou ani obří kusy. „Nejde ani tak o rozměry, jako o dodržení konkrétního tvaru. Většinou si lidé *cougnou* kupují, nepečou to doma, stejně jako *speculoos*. *Cougnou* se jí s máslem a marmeládou, nebo se kousky máčejí v horké čokoládě. Módou poslední doby je položit na sladké pečivo plátek uzeného lososa,“ vysvětluje mi pekař v oblíbeném patisserie *Gâteau* a zdůrazní, že do těch nejlepších se přidává voda z pomerančových květů a cukrové perličky.

Tajná diplomatická zbraň

Další typickou (nejen) vánoční sladkostí jsou vafle. Američané jim dokonce přezdívali tajná diplomatická zbraň Belgičanů. Vůně sladkých moučníků pečených mezi dvěma těžkými železy s typickým mřížkováním se line ulicemi tak mocně, že málokdo odolá.

Dělí se na dva hlavní typy. Bruselské (*gaufres*), po stranách pravidelné cukrovinky, bývají dlouhé obdélníky připravované z řidšího kynutého těsta. Jsou lehké, nadýchané a křupavé, s velkými kapsami. Můžete si je dát jen tak poprášené cukrem nebo bohatě obložené nejrůznějšími ingrediencemi. Lutyšské – zvané *gaufres liégeois*, odvozené od valonského města Liège (Lutych) a zanesené na seznamu kulturního dědictví Valonsko-bruselské federace – mají okrouhlejší, nepravidelný tvar bez ostrých rohů. Jsou menší, hutnější a sladší.

Svůj předobraz mají už v 9. až 10. století, kdy se mezi železy spojenými pantem opékaly oplatky často s biblickými výjevy. Středověká vafle byla mnohem tenčí a většinou na sobě neměla mřížku.

Setkat se také můžete s vlámskými kynutými s máslem nebo nizozemskými *stroopwafel*, vypadajícími jako tenké oplatky s lepené sladkou sirupovou náplní. Nečekané chuťové zážitky slibují jak slané gofry, podávající se jako příloha k hlavnímu chodu, tak i nejrůznější experimenty třeba z pivního těsta.

Tak dobrou chuť a ještě lepší vánoční náladu vám přeje vaše Bruselská sojka.

Kateřina Farná

Profil

Na Brusel se nedá předem připravit. Brusel se musí zažít. A přesto, že jsem se jako novinářka ocitla v hlavním městě evropské politiky, rozhodla jsem se sbírat a pěstovat jiná žurnalistická semínka.

Už nějakou dobu si tak poletuji Bruselem a Belgií a sbírám příběhy, zajímavosti a zaznamenávám osobité historky.

Bruselská sojka má kromě stejnojmenných profilů na Facebooku, Twitteru a Instagramu také blog www.bruselskasojka.cz

Společenská rubrika

Milí krajané, nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.

12. července 2017 se narodil **Qinten**, syn Annelies Van Hoorebeke a Lucie Maštálkové.

23. září 2017 se narodila **Iris Magdaléna**, dcera Tima a Markéty Jacobových.

Rodičům i dětem srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví, hodně lásky a štěstí.

10. listopadu 2017 oslavila narozeniny členka výboru a editorka Zpravodaje **Zuzana Jirgllová**.

13. listopadu 2017 oslavil narozeniny **Michal Hoenig**, bývalý člen výboru Besedy.

17. listopadu 2017 oslavila kulaté narozeniny paní **Alena Gilbert**, bývalá pokladní Besedy.

23. listopadu 2017 oslavila narozeniny **Marta Gregor**, bývalá pokladní Besedy.

29. listopadu 2017 oslaví narozeniny **Dagmar Straková**, ředitelka České školy bez hranic Brusel.

1. prosince 2017 oslaví narozeniny paní **Zora Papežová**, bývalá předsedkyně Besedy.

9. ledna 2018 oslaví obdivuhodné narozeniny paní **Lída Francombe**.

Všem oslavencům a oslavenkyním srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hlavně dobré zdraví, spokojenost a krásnou životní pohodu.

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Koncert alternativní hudby	Théâtre Royal de Peruchet, avenue de la Forêt 50, 1050 Brusel	pátek 24. 11. 2017 od 19:30
Mikulášská nadílka	Stálé zastoupení ČR při EU, rue Caroly 15, Brusel	neděle 10. 12. 2017 od 13:00 a od 15:20
Společné pečení vánoček	Stálé zastoupení ČR při EU, rue Caroly 15, Brusel	sobota 16. 12. 2017 od 10:00 do 24:00

Zpravodaj vychází čtvrtletně, členové Besedy jej dostávají poštou automaticky, ostatní na požádání.

Každý zájemce může dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej též můžete z webových stránek Besedy, www.beseda.be

Příští číslo Zpravodaje vyjde v únoru 2018, uzávěrka pro vaše příspěvky je **20. ledna 2018**.

Pište nám na adresu spolek@beseda.be, nebo poštou na:

Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud

Telefon: 0032 (0)2 / 384 96 44 Mobil: 0032 (0)497 / 92 81 62